

Kaip taisyklingai sveikinti

Artėjančių švenčių proga norime pasveikinti artimuosius, bendradarbius, pažįstamus. Norime ir patys sulaukti dėmesio ir šiltų sveikinimo žodžių. Ar žinome, kaip taisyklingai sveikinti?

Geriau vengti prielinksnio *su* konstrukcijų. Dabar ypač paplitę sveikinimai su prielinksnio *su* konstrukcijomis (pvz., „Sveikinu su Kalėdomis ir Naujaisiais metais!“, „Su šventėmis!“). Primintina, kad tokie sveikinimai paplito dėl rusų kalbos įtakos ir baigia išstumti lietuviškus pasakymus. Lietuviai sveikindavo kitaip, pvz., „Sveiki sulaukę šv. Kalėdų!“, „Džiaugsmingų šventų Kalėdų!“, „Linkiu tyro džiaugsmo Kalėdų šventėse!“. Galima vartoti ir daiktavardį *proga*: „Sveikiname švenčių proga!“, „Sveikinu Naujųjų metų proga!“.

Žodžio šventas ir santrumpos šv. rašyba. Žodis „šventos“ neįeina į Kalėdų ir Velykų švenčių pavadinimus, tad šį žodį ar jo santrumpą reikėtų rašyti mažąja raide, pvz., „šventos Kalėdos“, „šv. Kalėdos“; „šventos Velykos“, „šv. Velykos“. Be to, galima minėtų švenčių pavadinimus vartoti ir be žodžio „šventos“.

Naujieji metai ar Naujieji Metai? Klaidų pasitaiko ir rašant „Naujųjų metų“ šventės pavadinimą. Švenčių ir išskirtinės reikšmės renginių pavadinimų tik pirmasis žodis rašomas didžiąja raide, tad ne „Naujieji Metai“, o „Naujieji metai“.

Dosnus, turtingas, gausus ko, ne kuo. Rašant sveikinimus ir linkėjimus dažnai netaisyklingai vartojamas įnagininko linksnis su gausą reiškiančiais būdvardžiais „dosnus“, „gausus“, „turtingas“ (pažymėtina, kad šie atvejai įtraukti į Didžiųjų kalbos klaidų sąrašą), pvz., „Tebūna kiti metai dosnūs džiaugsmo valandomis, turtingi gražiais darbais“, „Tebūna metai gausūs šypsenuomis“. Šį įnagininką reikėtų keisti kilmininko linksniu ar tiesiog pakeisti žodžių junginį ar sakinį, pvz., „Tebūna kiti metai dosnūs džiaugsmo valandų, turtingi gražių šypsenų“, „Tegu kitais metais Jus aplanko daug džiaugsmo valandų, tegu gyvenimą puošia gražūs darbai“, „Tebūna metai gausūs šypsenų“, „Tegu kitais metais Jus supa daug šypsenų“ ar kt.

Gerbiamas ar gerbiamasis? Šiais žodžiais dažniausiai pradedami oficialūs sveikinimai. Galima vartoti abi formas – ir „gerbiamas“, „-a“, ir „gerbiamasis“, „-oji“, nors oficialiojoje vartosenoje pirmenybė teikiama įvardžiutinei formai („gerbiamasis“, „-oji“). Dažnai šie žodžiai trumpinami „gerb.“ Mandagiau vartoti visą žodį.

Kokį skyrybos ženklą rašyti po kreipinio? Dažnai kyla klausimas, kokį skyrybos ženklą – kablelį ar šauktuką – rašyti po kreipinio. Kadangi sveikinimo kreipinį galima suvokti kaip antraštę, geriau vartoti šauktuką. Galima rašyti ir kablelį, tik reikia įsidėmėti rašybos skirtumą: jei po kreipinio rašomas šauktukas, tekstas pradedamas didžiąja raide, jei kablelis – mažąja.

Ar vartojamas prielinksnio *su* junginys „su pagarba“? Dažnai bijoma pasirašant sveikinimą ar kokį kitą raštą vartoti prielinksninį junginį „su pagarba“. Reikėtų pasakyti, kad ir „su pagarba“, ir „pagarbiai“

yra lygiaverčiai normos variantai. Oficialiuosiuose stiliuose pasakymas „su pagarba“ yra netgi teiktinesnis.

Ar dėti kablelį po žodžių „pagarbiai“, „su pagarba“? Dažniausiai klystama ne vartojant mandagumo žodžius, o juos skiriant. Įsidėmėtina, jog lietuviškame tekste po žodžių „pagarbiai“, „su pagarba“ kablelio nereikia. Dėti kablelį – angliškos skyrybos įtaka.

Iš anksto palinkiu visiems gražių ir prasmingų švenčių!